

**KAEDAH MENGULANG HAFAZAN AL-QURAN YANG
EFEKTIF DI KALANGAN HUFFAZ AL-QURAN:
SUATU KAJIAN DI MAHAD TAHFIZ
AL-QURAN WAL QIRAAT
NEGERI SABAH**

**MAHLIANA BINTI MOHAMMAD
M1220501M08**

**SARJANA PENGAJARAN AL-QURAN
KULLIYAH USULUDDIN DAN SAINS AL-QURAN
UNIVERSITI ISLAM ANTARABANGSA
SULTAN ABDUL HALIM MU'ADZAM SHAH (UniSHAMS)**

1439H/2018

ABSTRAK

Penyelidikan yang dijalankan ialah satu kajian melihat serta mengkaji kaedah mengulang hafazan al-Quran yang efektif dikalangan huffaz al-Quran : Suatu kajian di Maahad Tahfiz al-Quran Wal Qiraat Negeri Sabah. Oleh itu, objektif utama penyelidikan ini dilakukan adalah untuk mengkaji sejarah penghafazan al-Quran bermula zaman nabi Muhammad serta kaedah-kaedah mengulang hafazan al-Quran yang telah diamalkan. Mendedahkan dengan terperinci latar belakang Maahad Tahfiz al-Quran Wal Qiraat Negeri Sabah dan pelajarannya serta menganalisis kaedah mengulang hafazan al-Quran yang efektif yang dipraktikkan di Maahad Tahfiz al-Quran Wal Qiraat Negeri Sabah. Proses menganalisis kaedah mengulang hafazan al-Quran akan menggunakan pendekatan menghuraikan data. Instrumen yang digunakan di dalam kajian ini adalah melalui borang soal selidik yang telah diedarkan, serta kajian perpustakaan. Secara keseluruhannya, kajian yang dijalankan ini adalah mencapai objektif yang telah ditetapkan oleh penyelidik iaitu untuk mengkaji kaedah hafazan al-Quran yang paling berkesan di dalam mendalami ilmu al-Quran. Oleh yang demikian, memilih dan mengaplikasikan kaedah dan teknik mengulang hafazan adalah terpulang kepada individu namun setiap huffaz perlu berpegang kepada prinsip bahawa mengulang hafazan al-Quran adalah suatu kewajipan dan kemestian yang perlu dilakukan tanpa mengira waktu dan keadaan kerana sememangnya memelihara hafazan al-Quran itu adalah lebih sukar berbanding menghafaz al-Quran

ABSTRACT

This research has been conducted to observe and study the method of effective continuous al-Quran memorization technique among *huffazul* Quran : a study in Maahad Tahfiz al-Quran Wal Qiraat of Sabah. In this light, the main objective of this research is to study the history of memorizing al-Quran from the era of prophet Muhammad SAW along with the techniques of continuous al-Quran memorization that has been practised. This study also exposed in more details about the background of Maahad Tahfiz al-Quran Negeri Sabah and their students and also analyzed the effective technique of continuous al-Quran memorization that has been practised in Maahad Tahfiz al-Quran Wal Qiraat Negeri Sabah. Elaboration of data will be used in the process of analysing the technique of continuous quran memorization. The instrument that has been used in this research is from the questionnaire foam that has been given out including the library study. Overall, this research has achieved the objective that has been set by the researcher which is to study the most effective technique of memorizing al-Quran in the process of learning it. Therefore choosing and practicing the techniques of memorizing al-Quran depends on each person but every *huffaz* need to have a principle that continuous quran memorization is an obligation that must be done regardless of time and circumstances. This is because to sustain the memorization of quran is more difficult than to memorise it.

ISI KANDUNGAN

ABSTRAK	ii
ABSTACT	iii
APPROVAL PAGE	iv
PENGAKUAN	v
PENGHARGAAN	vi
ISI KANDUNGAN	viii

BAB 1: PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Permasalahan Kajian	3
1.3	Persoalan Kajian	3
1.4	Objektif Kajian	3
1.5	Metodologi Kajian	4
1.6	Limitasi Kajian	5
1.7	Kepentingan Kajian	6
1.8	Ulasan Kajian Lepas	6
1.9	Sistematika Penulisan	10

BAB 2: MENKAKI SEJARAH MENGHAFAZ AL-QURAN BERMULA DARI ZAMAN NABI MUHAMMAD S.A.W. DAN KAEDAH-KAEDAH MENGULANG AL-QURAN

2.1	Pengenalan	13
2.2	Definisi al Quran	13
2.3	Definisi Hafazan	13

2.4	Sejarah Hafazan al-Quran	
2.4.1	Permulaan hafazan al-Quran	14
2.4.2	Penghafazan Oleh Rasulullah	14
2.4.3	Penghafazan Oleh Para Sahabat	17
2.4.4	Penghafazan Pada Zaman Khalifah Al-Rasyidin	20
2.4.5	Penghafazan Pada Zaman Tabi'in Dan Tabi' Tabi'in	22
2.5	Hukum Menghafaz al-Quran	23
2.6	Kelebihan Menghafaz dan Mengulang Hafazan al-Quran	26
2.7	Kepentingan Menghafaz dan Mengulang Hafazan al-Quran	27
2.8	Kaedah Mengulang al-Quran yang efektif	30
2.9	Hukum Melupakan Hafazan al-Quran	34
2.10	Kesimpulan	35

**BAB 3: LATAR BELAKANG MAAHAD TAHFIZ AL-QURAN WAL
QIRAAT NEGERI SABAH (MTQQNS) DAN PELAJAR-PELAJARNYA**

3.1	Pengenalan	
3.1.1	Sejarah Penubuhan MTQQNS	36
3.1.2	Program Akademik di MTQQNS	39
3.1.3	Promosi Pengambilan Pelajar Baru	40
3.1.4	Syarat Kemasukan Pelajar ke MTQQNS	40
3.2	Sistem Pengajian MTQQNS	41
3.2.1	Sukatan Kursus Yang Ditawarkan	42

3.2.2	Sesi Pengajian MTQQNS	46
3.3	Sistem Pengajaran dan Pembelajaran di MTQQNS	47
3.4	Sistem Peperiksaan di MTQQNS	49
3.4.1	Kaedah Peperiksaan	49
3.4.2	Kelayakan Menduduki Peperiksaan	52
3.4.3	Peperiksaan Khas Bagi Pelajar Yang Mengalami Masalah Kesihatan	52
3.4.4	Peperiksaan Ulangan	52
3.4.5	Peperiksaan Diploma (Semester Enam)	52
3.4.6	Penilaian Peperiksaan	53
3.5	Rutin Harian Pelajar MTQQNS	53
3.5.1	Perhimpunan pagi	54
3.5.2	Kelas Tasmi' dan Kelas Pengajian	54
3.5.3	Kelas Ulangkaji (Prep)	54
3.5.4	Riadah Petang	55
3.5.5	Waktu Solat Fardhu	55
3.6	Ko-kurikulum MTQQNS	55
3.7	Kesimpulan	56

BAB 4: ANALISIS KAJIAN KAEDAH MENGULANG YANG BERKESAN

4.1	Pendahuluan	57
4.2	Latar Belakang Responden	57

4.2.1	Analisis Demografi Responden	57
4.3	Analisis Kajian	65
4.3.1	Tahap Kefahaman Pelajar Tentang Menghafaz al-Quran	66
4.3.2	Tahap Kefahaman Pelajar Tentang Kaedah Mengulang Al-Quran	77
4.3.3	Tahap Pengamalan Pelajar Dalam Mengulang Hafazan Al-Quran	85
4.4	Kesimpulan	92
BAB 5: PERBINCANGAN, RUMUSAN DAN CADANGAN		
5.1	Pengenalan	94
5.2	Perbincangan Mengenai Pencapaian Objektif Kajian	94
5.3	Perbincangan Mengenai Hasil Dapatan Kajian	95
5.4	Implikasi Kajian	96
5.5	Limitasi Dan Halangan Kajian	97
5.6	Cadangan Dan Saranan	98
5.7	Penutup	101
LAMPIRAN		103
RUJUKAN		112